

Jednolity Plik Kontrolny – koszty i korzyści cyfryzacji

Grażyna Voss*

Streszczenie: Jednolity Plik Kontrolny (JPK) stanowi nowe rozwiązanie w praktyce gospodarczej i wprowadza wiele zmian w zakresie dokumentowania i przekazywania informacji podatkowych. Elektroniczne przekazywanie danych w ściśle określonej formie zapisu cyfrowego wymagało od podmiotów gospodarczych dostosowania programów finansowo-księgowych i przygotowania pracowników odpowiedzialnych za sporządzanie JPK.

Cel – zaprezentowanie wymogów prawnych i przyjętych rozwiązań organizacyjnych wraz z uwzględnieniem niezbędnych nakładów finansowych poniesionych na zakup i aktualizację oprogramowania, związanych z przygotowaniem i przesyłaniem JPK.

Metodologia badania – to przede wszystkim badanie ankietowe przeprowadzone wśród pracowników podmiotów gospodarczych zobowiązanych do sporządzania JPK oraz analiza regulacji prawnych wprowadzających obowiązek składania informacji podatkowych w ramach JPK. Obowiązek przekazywania JPK został rozłożony w czasie, co umożliwiło małym i mikro podmiotom odpowiednie przygotowanie do zmian wynikających z regulacji prawnych, jednak pomimo przesunięcia w czasie wdrożenia nowych rozwiązań firmy muszą ponieść dodatkowe nakłady finansowe na aktualizację oprogramowania i szkolenie pracowników. Wdrożenie JPK zdaniem badanych niewątpliwie wpłynie na wzmoczoną kontrolę podatkową, w tym szczególnie kontrolę krzyżową. **Oryginalność/wartość** – prezentowane wyniki badań mają charakter pilotażowy i dotyczą nowych rozwiązań, których wdrożenie rozpoczęło się w lipcu 2016 roku, a zakończy w styczniu 2018 roku i do tej pory nie było przedmiotem badań.

Słowa kluczowe: Jednolity Plik Kontrolny, cyfryzacja, informacja podatkowa

Kody klasyfikacji JEL: M41, M48

Wprowadzenie

We współczesnym świecie istotną rolę odgrywają sprawozdania finansowe ze względu na ich porównywalność i zakres zawartych informacji (Voss, 2016a, s. 7). Jednak zakres informacyjny sprawozdań uległ zmianie i został zmodyfikowany w zależności od wielkości podmiotu gospodarczego (Karmańska, 2017, s. 51). Sprawozdania te nazywane są sprawozdaniami ogólnego przeznaczenia, ponieważ dostarczają informacji wykorzystywanych w procesie decyzyjnym i ocenie funkcjonowania jednostki. Warto jednak podkreślić, że we współczesnej gospodarce potrzeba dostępu do informacji finansowych nieustannie się zwiększa, a sprawozdanie finansowe jako finalny produkt rachunkowości pozwala na

* dr Grażyna Voss, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. J.J. Śniadeckich w Bydgoszczy, Wydział Zarządzania, 85-790 Bydgoszcz, ul. Fordońska 430, e-mail: grazyna.voss@utp.edu.pl

zaprezentowanie sytuacji majątkowej, finansowej i osiągniętych wyników z działalności (Jabłoński, Kawczyńska, Pietrzak, Wnuk-Pel, 2016, s. 56). Wykorzystanie tych informacji ma istotne znaczenie w wielu obszarach działalności (Voss 2016b, s. 160). Jednak współczesny świat i działania gospodarcze oraz wymogi prawne stawiają przed podmiotami nowe wyzwania w zakresie raportowania i wykorzystania informacji finansowych objętych procesem ewidencji księgowej. Wykorzystanie informatycznych systemów finansowo-księgowych pozwala na dostarczanie użytkownikom wewnętrznym i zewnętrznym informacji z dowolną częstotliwością i o wybranym poziomie szczegółowości (Karmańska, 2016, s. 15; Wielogórska-Leszczynska, 2013, s. 169). Informacje wprowadzone do systemu pozwalają na ich wieloobszarowe przetwarzanie i opracowywanie raportów, jednocześnie nie wymaga to dodatkowego nakładu pracy (Voss, Prewysz-Kwinto, 2013, s. 149). W celu zaspokojenia potrzeb informacyjnych przedsiębiorstwa niezbędna jest integracja systemu zarządzania ze zintegrowanym systemem informatycznym (Jabłoński, Bartkiewicz, 2006). Połączenie to pozwala na realizację obowiązków nałożonych przez ustawodawcę w zakresie raportowania i sporządzania niezbędnej dokumentacji dla celów podatkowych i innych, wymaganych przez interesariuszy, w tym przygotowanie Jednolitych Plików Kontrolnych (JPK). Zmiany, które wprowadzi JPK, są korzystne dla organów podatkowych, ponieważ oprócz uszczelnienia systemu podatkowego, skróceniu ulegnie czas kontroli, a kontrolerzy będą mogli zbadać księgi w wersji elektronicznej szybciej i z lepszym skutkiem.

Celem artykułu jest zaprezentowanie wymogów prawnych związanych z wprowadzeniem JPK oraz wyników badania ankietowego przeprowadzonego wśród księgowych i dyrektorów firm, pozwalającego ocenić koszty związane z wdrożeniem do jednostek nowego procesu raportowania oraz korzyści wynikających z przekazywania danych w postaci JPK.

1. Uwarunkowania prawne związane z wdrożeniem JPK

Wykorzystanie informatycznych systemów finansowo-księgowych pozwala na dostarczanie użytkownikom wewnętrznym i zewnętrznym informacji z dowolną częstotliwością i o wybranym poziomie szczegółowości. Informacje wprowadzone do system pozwalają na ich wieloobszarowe przetwarzanie i opracowywanie raportów, jednocześnie nie wymaga to dodatkowego nakładu pracy. Jednak zmiana systemu lub jego aktualizacja i testowanie nowo wprowadzonych rozwiązań każdorazowo związane są z dużym obciążeniem dla pracowników, co podyktowane jest zagwarantowaniem prawidłowej obsługi programu i generowaniem raportów spełniających wymogi określone przez ustawodawcę (Voss, Prewysz-Kwinto, 2013, s. 156).

W art. 20 ustawy o rachunkowości (UoR) zostały określone zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera. Zakładają one wprowadzanie automatycznie zapisów za pośrednictwem urządzeń łączności i informatycznych nośników danych przy zapewnieniu, że podczas rejestrowania tych zapisów zostaną spełnione określone warunki (Świdarska, 2012, s. 27):

- a) zapisy uzyskają trwale czytelną postać zgodną z treścią odpowiednich dowodów księgowych;
- b) możliwe jest stwierdzenie źródła ich pochodzenia oraz ustalenie osoby odpowiedzialnej za ich wprowadzenie;
- c) stosowana procedura zapewnia sprawdzenie poprawności przetworzenia odnośnych danych oraz kompletności i identyczności zapisów;
- d) dane źródłowe w miejscu ich powstania są odpowiednio chronione, w sposób zapewniający ich niezmienność, przez okres wymagany do przechowywania danego rodzaju dowodów księgowych.

Wymagania określone przez ustawodawcę mają charakter ogólny i pozostawiają dużą swobodę działania w zakresie wyboru i wdrożenia oprogramowania obsługującego system finansowo-księgowy oraz opracowania szczegółowych zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych.

1 lipca 2016 roku weszły w życie nowe przepisy Ordynacji podatkowej (art. 193 a) wprowadzające reguły udostępniania organom podatkowym informacji wynikających z ksiąg rachunkowych i dowodów księgowych, nazwanych Jednolitym Plikiem Kontrolnym (Standard Audit File for Taxes – SAF-T). Wprowadzenie obowiązku raportowania JPK nie jest odosobnionym pomysłem polskich władz skarbowych (<http://softhis.com>). Polska jako kolejny, piąty kraj Unii Europejskiej (po Wielkiej Brytanii, Niemczech, Litwie i Słowenii) (www.comarch.pl) wprowadza JPK jako nowy sposób raportowania danych finansowo-księgowych oraz działanie prowadzące do uszczelnienia systemu podatkowego.

Nowe obowiązki podatników zakładają udostępnianie organom podatkowym w postaci elektronicznej całości lub części ksiąg rachunkowych oraz dowodów księgowych przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa i wiarygodności, a także ochrony przed dostępem osób nieuprawnionych. Przepisy te wprowadzają przekazywanie danych w postaci logicznej struktury, która możliwa jest do uzyskania przy powszechnie stosowanych programach komputerowych. Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) zdefiniowała JPK jako zbiór danych tworzonych z systemów informatycznych podmiotu gospodarczego (bezpośredni eksport danych), zawierający informacje o operacjach gospodarczych za dowolnie wybrany okres, mający układ i format (XML) umożliwiający jego łatwe przetwarzanie. W polskich przepisach nie został wskazany format XML, co pozwala jednostką na przedstawienie JPK w formie logicznej struktury i pozostawia do wyboru możliwość wdrożenia innych formatów, na przykład UBL lub XBRL.

Przesyłanie JPK może być realizowane jako:

- a) przekazanie ksiąg podatkowych i dokumentów na żądanie organów kontroli (Ustawa, 1997, art. 193a);
- b) bez wezwania organu podatkowego (Ustawa, 2004, art. 109 ust. 3).

Ważnym elementem w zakresie elektronicznego przesyłania danych jest okres wprowadzenia obowiązku. W przypadku przesyłania raportów na żądanie organów podatkowych należy wyodrębnić dwa terminy:

- lipiec 2016 roku dla dużych podmiotów,
- styczeń 2018 roku – dla mikro, małych i średnich podmiotów.

Dla określenia wielkości podmiotów ustawodawca przedstawia kryteria podziału: wielkość zatrudnienia, roczny obrót i sumę aktywów. Dla dużych podmiotów kryteria te przedstawiają się następująco: zatrudnienie 250 i więcej pracowników lub obrót powyżej 50 mln euro i aktywa powyżej 43 mln euro. Wielkości te dla średnich i małych podmiotów przedstawia się następująco: zatrudnienie poniżej 250 pracowników oraz obrót mniejszy lub równy 50 mln euro lub aktywa mniejsze lub równe 43 mln euro. Do mikropodmiotów zaliczyć można te jednostki, których wielkość zatrudnienia jest mniejsza niż 10 pracowników oraz obroty są mniejsze lub równe 2 mln euro lub aktywa są mniejsze lub równe 2 mln euro.

Elektroniczne raportowanie miesięczne dla celów podatku VAT (bez wezwania organu podatkowego) jest obowiązkiem dużych jednostek od lipca 2016 roku. Małe i średnie podmioty obowiązek takiego raportowania mają od stycznia 2017 roku, a mikropodmioty od stycznia 2018 roku.

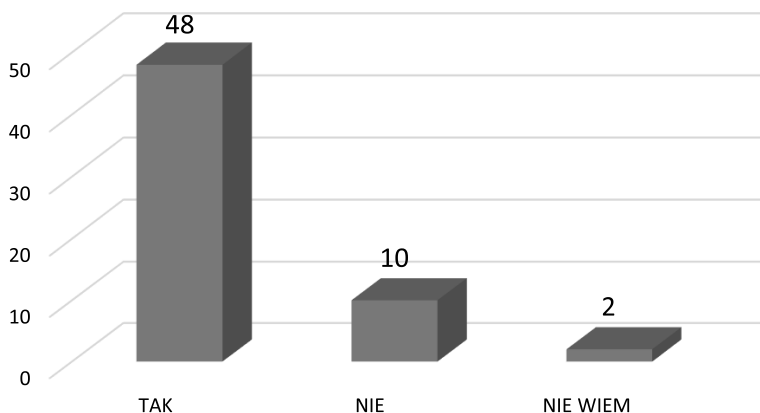
Podstawowym celem JPK jest eliminowanie przestępstw i nieprawidłowości w naliczaniu podatków. W swoim założeniu działania te mają na celu realizację czynności sprawdzających, dzięki czemu kontrola u podatnika nie będzie konieczna.

2. Ocena wdrożenia JPK w opinii księgowych i kierowników jednostek

Badanie ankietowe przeprowadzono w styczniu i lutym 2017 roku (dotyczyło podatników, których obsługa finansowo-księgową prowadziła jest w jednostce gospodarczej i nie korzystają z usług biur rachunkowych). Wszyscy ankietowani – 60 osób – to kierownicy jednostek gospodarczych uczestniczących w studiach MBA (30 osób) – odpowiedzialni z tytułu nadzoru za prowadzoną ewidencję i składanie zeznań podatkowych oraz księgowi (30 osób) – uczestnicy szkoleń lub studiów podyplomowych odpowiedzialni za ewidencję i wprowadzanie danych finansowych do systemu, w tym również danych dotyczących zakupu i sprzedaży objętej podatkiem od towarów i usług VAT.

Ankietowanych poproszono o udzielenie odpowiedzi na zadane w kwestionariuszu badawczym dziewięć pytań. Były to pytania zamknięte polegające na wskazaniu jednej z sugerowanych odpowiedzi, a w wypadku dwóch pytań poproszono o wybranie z listy kilku odpowiedzi.

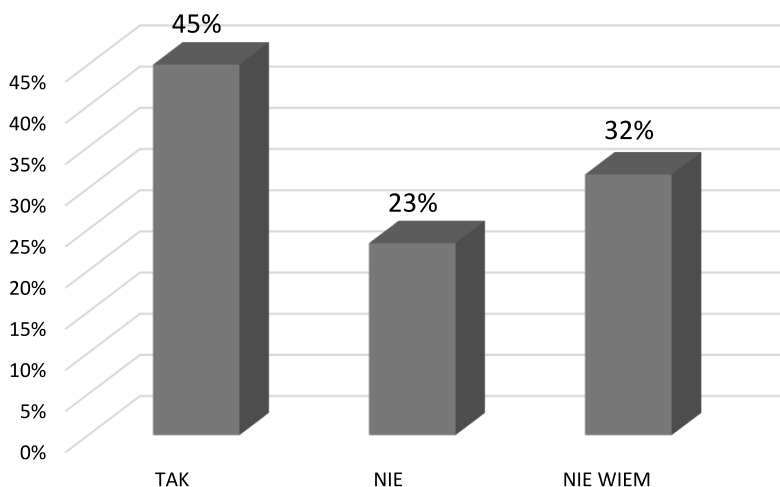
Pierwsze z pytań pozwoliło na określenie wielkości podmiotu gospodarczego i poproszono o wskazanie, czy firma przekazuje informacje podatkowe w ramach JPK. W przypadku 48 badanych wskazano tak, co oznacza, że są to podmioty zaliczane do dużych i małych jednostek, na których leży już obowiązek składania JPK dotyczących wielkości podatku VAT. Wśród badanych 10 respondentów zaznaczyło odpowiedź nie, co oznacza, że są to mikroprzedsiębiorstwa, które obowiązkiem JPK objęte zostaną od stycznia 2018 roku. Wyniki zaprezentowano na rysunku 1.

Rysunek 1. Liczba podmiotów przekazujących informacje podatkowe w ramach JPK

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania.

Kolejne pytanie miało pozwolić na uzyskanie opinii respondentów na temat tego, czy wdrożenie i wykorzystanie JPK zapewni wykonanie prac księgowych w sposób kompetentny, obiektywny, rzetelny, uczciwy i odpowiedzialny. Tutaj zdania respondentów były wyraźnie podzielone. 45% badanych uważa, że wdrożenie JPK poprawi rzetelność i wiarygodność informacji, jednak prawie 1/4 jest odmiennego zdania, a ponad 1/3 nie potrafi odnieść się w sposób jednoznaczny do wykorzystania JPK i rzetelności informacji. Wyniki te zaprezentowano na rysunku 2.

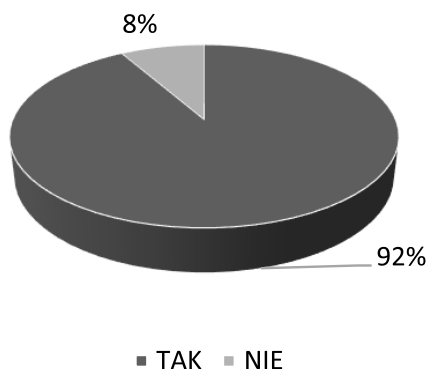

Rysunek 2. Wpływ wykorzystania JPK na rzetelne, obiektywne, uczciwe i odpowiedzialne prezentowanie danych podatkowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania.

Z zaprezentowanych wyników można wnioskować, że ponad połowa ankietowanych nie jest przekonana, że wdrożenie JPK w sposób kompleksowy rozwiąże problem informacji podatkowych i rzetelnej ewidencji obrotu gospodarczego.

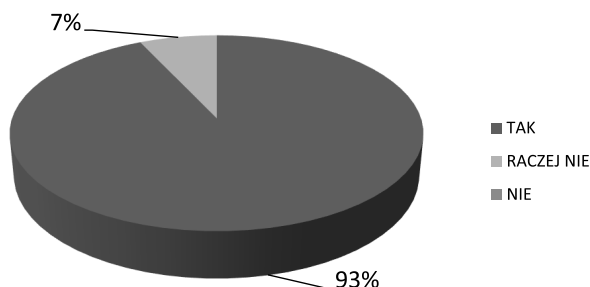
Kolejne pytanie dotyczyło samego procesu wdrożenia JPK w jednostkach i nakładu pracy, jaki musiały one ponieść na przygotowanie odpowiednich procedur i programów. 92% ankietowanych uznało, że bez względu na wielkość jednostki gospodarczej przygotowanie się do opracowania i przekazywania informacji w postaci JPK wymagało od podmiotu gospodarczego dodatkowego nakładu pracy. Warto zwrócić uwagę, że działania te mogły być związane z zakupem nowego oprogramowania, zainstalowaniem nowo zakupionej aplikacji pozwalającej na przygotowanie JPK w formie określonej przez ustawodawcę czy też dokonaniem zakupu, certyfikacji podpisu elektronicznego, gdyż wiele podmiotów nie posiadało odpowiednich podpisów. Strukturę odpowiedzi na to pytanie zaprezentowano na rysunku 3.

Rysunek 3. Czy wdrożenie JPK wymagało od jednostek dodatkowego nakładu pracy?

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania.

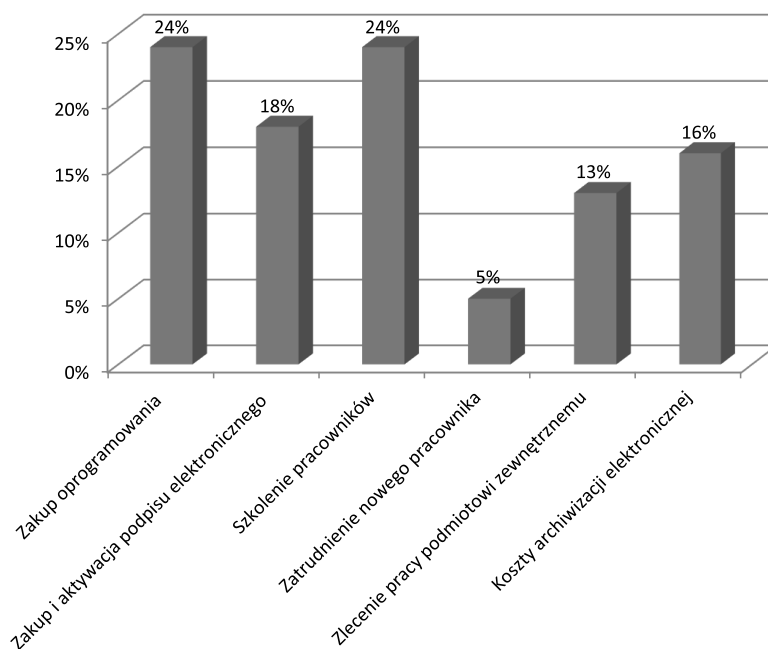
Obowiązek przygotowania JPK związany jest także z bezpośrednią pracą pracowników odpowiedzialnych za wprowadzanie informacji do systemu oraz generowanie raportów. Zapytano respondentów, czy wdrożona zmiana wymagała dodatkowych szkoleń i odpowiedniego przygotowania pracowników. Tutaj 93% badanych wskazało, że zmiana ta wymagała odpowiedniego przygotowania kadry, odpowiedź „raczej nie” wskazało 7% badanych (rys. 4). Warto zauważyć, że nikt z respondentów nie zaznaczył odpowiedzi „nie”. Można w związku z tym przyjąć, że przeszkolenie pracowników było konieczne lub nieznaczna grupa osób wybrała formę samokształcenia.

Rysunek 4. Wdrożenie JPK a konieczność szkolenia pracowników

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania.

Większość wprowadzanych zmian pociąga za sobą konieczność ponoszenia przez jednostki dodatkowych nakładów finansowych. Dlatego kolejne pytanie dotyczyło wskazania obszarów, w jakich badana jednostka poniosła dodatkowe nakłady finansowe konieczne do wdrożenia rozwiązań niezbędnych do prawidłowego przygotowania JPK. Tutaj respondenci mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź. Najczęściej wymienianym elementem był zakup oprogramowania i szkolenie pracowników, ale równie często ankietowani wskazywali na zakup i aktywację podpisu elektronicznego. Wyniki zaprezentowano na rysunku 5.

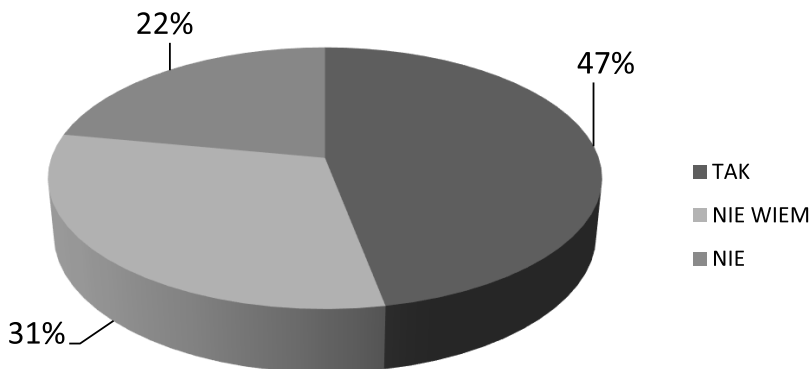

Rysunek 5. Ponoszone nakłady finansowe związane z wdrożeniem JPK

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania.

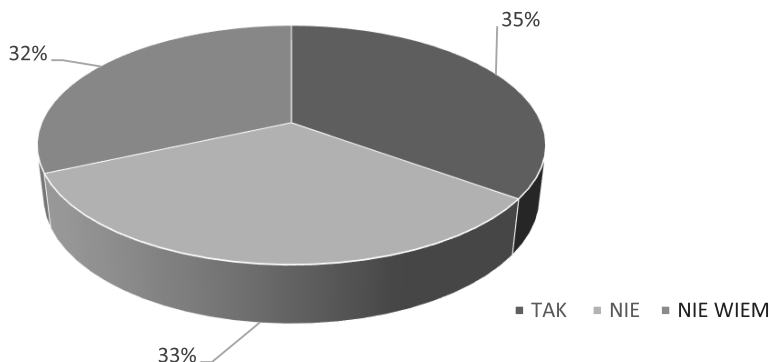
Następne pytanie pozwoliło na uzyskanie opinii respondentów, czy wprowadzenie JPK dla małych i mikroprzedsiębiorstw stanowi duże wyzwanie organizacyjno-finansowe. Dla 90% badanych wdrożenie takich rozwiązań stanowi duże wyzwanie organizacyjno-finansowe. Warto zwrócić uwagę, że w wielu podmiotach działy finansowo-księgowo są jedno- lub dwuosobowe, a częstotliwość zmian w zakresie rachunkowości w ostatnich latach nabiera coraz większego tempa. Warto tutaj chociażby przytoczyć zmianę zakresu informacyjnego i prezentowania danych w sprawozdaniach finansowych w roku 2016.

Kolejne pytanie dotyczyło wydłużenia okresu wdrożenia procedur JPK dla małych i mikroprzedsiębiorstw, który miał pozwolić tym podmiotom na odpowiednie i profesjonalne przygotowanie się do wprowadzonych zmian i składania informacji w JPK. 47% badanych wskazało, że wydłużenie okresu wdrożenia w najmniejszych jednostkach jest niezbędne i pozwoli im na przygotowanie organizacyjne i finansowe (rys. 6).

Rysunek 6. Czy wydłużenie okresu wdrożenia JPK dla mikro i małych jednostek jest konieczne?
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania.

Respondentów zapytano również, czy wdrożenie JPK usprawni pracę i poprawi jakość przekazywanych informacji podatkowych. Niewątpliwie zakres informacji dotyczących transakcji zakupu i sprzedaży oraz identyfikacji NIP kontrahentów stanowi dodatkowy element w rozliczaniu podatku VAT, jednak respondenci nie są przekonani, że wprowadzone zmiany mogą usprawnić pracę i poprawić jakość informacji podatkowych. 33% badanych sądzi, że wprowadzona zmiana nie poprawi jakości przekazywanych informacji, 32% nie wie, jak ta zmiana wpłynie na jakość i usprawnienie pracy. Jedynie 35% uważa wprowadzone rozwiązania za korzystne, które przyczynią się do poprawy pracy i jakości przekazywanych informacji (rys. 7).

Rysunek 7. Czy wdrożenie JPK wpłynie na poprawę pracy i jakości informacji podatkowych?

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania.

Ostatnie pytanie ankiety miało udzielić odpowiedzi, czy wdrożenie JPK wprowadzi zmiany w zakresie oczekiwań użytkowników informacji podatkowych i jakie to będą zmiany. Respondenci mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź. Najczęściej wskazywanym obszarem, w którym nastąpią zmiany, jest przeprowadzenie kontroli krzyżowej, która ma na celu weryfikację odliczenia podatku VAT od wielkości zobowiązania podatkowego przez jednego kontrahenta oraz zweryfikowanie, czy drugi kontrahent odprowadził podatek VAT i wskazał go jako zobowiązanie podatkowe oraz czy termin obu rozliczeń dotyczy tego samego miesiąca. Kolejna zmiana dotyczy przede wszystkim wzmocnienia kontroli podatkowej. Rozkład wszystkich odpowiedzi został zaprezentowany na rysunku 8.

Rysunek 8. Obszary zmian wynikające z wdrożenia JPK

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania.

Uwagi końcowe

Wdrożenie systemów finansowo-księgowych wprowadza wiele możliwości w zakresie prezentowania różnorodnych raportów i zestawień. Wymaga ono jednak od jednostek gospodarczych zaangażowania finansowego i organizacyjnego w odpowiednie przygotowanie techniczne i organizacyjne. Całość prac pociąga za sobą nakłady finansowe, które są konieczne do poniesienia w celu przygotowania odpowiednich raportów i przekazywania ich zgodnie z wymogami ustawodawcy, z zachowaniem odpowiednich procedur i ram strukturalnych raportów. Proces cyfryzacji w rachunkowości dynamicznie się rozwija, wymaga jednak od mikro i małych jednostek wysoko wykwalifikowanej kadry, odpowiednio opracowanych procedur, zakupu i aktualizacji programów komputerowych i certyfikowanych podpisów elektronicznych, możliwości przechowywania danych elektronicznych – wymaganych w ramach uregulowań prawnych w zakresie archiwizacji dokumentów i odpowiednio zapisanych plików.

Warto jednak zwrócić uwagę na korzyści wynikające z wprowadzenia JPK, gdzie przede wszystkim wpłynie on na:

- a) uszczelnienie systemu podatkowego;
- b) zwiększenie efektywności kontroli podatkowej;
- c) zmniejszenie kosztów kontroli podatkowej po stronie organów podatkowych;
- d) wzmocnienie kontroli wewnętrznej w jednostce (w szczególności w małych i średnich podmiotach, w których nie zostały wdrożone procedury audytu wewnętrznego);
- e) rozbudowanie systemów informatycznych klasy ERP;
- f) poprawę rzetelności i wiarygodności informacji finansowych;
- g) kompleksowe rozwiązanie problemu dotyczącego informacji podatkowych (kontrolę krzyżowe) oraz rzetelnej ewidencji obrotu gospodarczego;
- h) rozwój edukacji zawodowej (kształcenie ustawiczne), w tym proces samokształcenia i świadomość uczenia się przez całe życie.

Obsługa finansowo-księgowo-podatkowa firm pociąga za sobą istotne nakłady finansowe i wymaga ogromnej wiedzy, jaką muszą posiadać pracownicy księgowości. Warto jednak pamiętać o odpowiedzialności kierownika jednostki za wszystkie prowadzone działania, sporządzane raporty i rozliczenia. Poruszając problem rachunkowości i sprawozdawczości finansowej, w tym sporządzania sprawozdań ogólnego przeznaczenia, warto się zastanowić, czy przy obecnie wprowadzonych zmianach mają one jeszcze charakter ogólnego przeznaczenia i jak są wykorzystywane przez użytkowników.

Literatura

<http://softhis.com/uploads/products/Ebook%20Przewodnik%20dla%20Przedsiębiorcow%20JPK%201.0.pdf>
(18.08.2017).

<http://www.comarch.pl/erp/zmiany-prawa/jednolity-plik-kontrolny/> (19.08.2017).

Jabłoński, W., Bartkiewicz, W. (2006). *Systemy informatyczne zarządzania. Klasyfikacja i charakterystyka systemów*. Bydgoszcz: Wyd. KPSW.

- Jabłoński, A., Kawczyńska, M., Pietrzak, Ż., Wnuk-Pel, T. (2016). Oczekiwany wpływ implementacji zintegrowanego systemu informatycznego na jakość informacji – studium przypadku. *Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości*, 89 (145), 55–75.
- Karmańska, A. (2017). Paradymaty, zmierzch homo economicus, rachunkowość i sprawozdawczość przedsiębiorstwa. Spojrzenie holistyczne. W: Z. Luty (red.), *Rachunkowość dokonania i przyszłość* (s. 70–91). Warszawa: Stowarzyszenie Księgowych w Polsce.
- Karmańska, A., *Tekst wersji skróconej Wniosku do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie wyodrębnienia dyscypliny naukowej rachunkowości na dziedzinie nauk ekonomicznych w obszarze nauk społecznych. Nauka o rachunkowości na progu gospodarki opartej na wiedzy. Polski sondaż środowiskowy.* Warszawa: SGH w Warszawie.
- Oleśniewicz, J. (2016). JPK – wstęp do cyfryzacji rachunkowości i rewizji finansowej. *Rachunkowość*, 8, 7–11.
- Świdarska, G.K. (2012). *Wzorcowy plan kont z komentarzem do ustawy o rachunkowości i Międzynarodowych Standardów Rachunkowości*. Warszawa: Wolters Kluwer.
- Ustawa z 29.09.1994 o rachunkowości. Dz.U. 2016, poz. 615.
- Ustawa z 29.08.1997 – Ordynacja podatkowa. Dz.U. 2015, poz. 613.
- Ustawa z 11.03.2004 o podatku od towarów i usług. Dz.U. 2017, poz. 1221.
- Ustawa z 17.02.2005 o informatyzacji działalności podmiotów realizujących działania publiczne. Dz.U. 2016, poz. 352.
- Ustawa z 10.09.2015 o zmianie ustaw Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw. Dz.U. poz. 1649.
- Voss, G. (2016a). *Kształtowanie norm etycznych a odpowiedzialność zawodowa księgowych*. Bydgoszcz: Wyd. Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy.
- Voss, G. (2016b). Uproszczenia w sprawozdawczości finansowej w mikro i małych przedsiębiorstwach. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Finanse, Ryki Finansowe, Ubezpieczenia*, 5, 151–161.
- Voss, G., Prewysz-Kwinto, P. (2013). Zintegrowane systemy ewidencyjne. W: Z. Luty, A. Łakomiak, A. Mazur (red.), *Przyszłość rachunkowości i sprawozdawczości – założenia, zasady, definicje. Kierunki zmian prawa bilansowego w Polsce*. Wrocław: Wyd. UE we Wrocławiu.
- Wielogórska-Leszczczyńska, J. (2013). Rachunkowość jako samodzielna dyscyplina naukowa wśród nauk społecznych. *Studia i Prace Kolegium Zarządzania i Finansów, Zeszyt Naukowy*, 130.

UNIFORM CONTROL FILE – COSTS AND BENEFITS OF DIGITIZATION

Abstract: The Uniform Control File is a new solution in business practice and introduces many changes in the documentation and transmission of tax information. The electronic transmission of data in a strictly defined form of digital recording required business entities to adapt their financial and accounting programs and to prepare the staff responsible for preparing the JPK. The aim of the article is to present the legal requirements and organizational solutions adopted, including the necessary financial outlays for purchasing and updating software related to the preparation and transmissions of the JPK. The research methodology used in the article is primarily a survey conducted among employees of business entities obliged to prepare JPK and analysis of legal regulations introducing the obligation to submit tax information within JPK. The JPK transfer obligation has been delayed allowing small and micro entities to properly prepare for regulatory changes, but despite the delay in implementing new solutions, companies must incur additional financial backing for software upgrades and employee training. The implementation of the JPK in the opinion of the investigators will undoubtedly affect the increased tax control, especially cross-checks.

Originality/value – the results of the study are pilot – based and address new developments, the implementation of which began in July 2016, and will end in January 2018 and was not researched.

Keywords: Uniform Control File, digitization, tax information

Cytowanie

Voss, G. (2017). Jednolity Plik Kontrolny – korzyści i koszty cyfryzacji. *Finanse, Ryki Finansowe, Ubezpieczenia*, 4 (88/2), s. 185–195. DOI: 10.18276/firfu.2017.88/2-13.